

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Kasım 2024 • No: 199

İşçilerin Birliği ve Dayanışması Büyüdükçe Umut da Büyür!

[Instagram](https://www.instagram.com/uidderorg)

[YouTube](https://www.youtube.com/uidderorg)

[Facebook](https://www.facebook.com/uidder)

[Facebook](https://www.facebook.com/uidder)

www.uidder.org

İşçilerin Birliği ve Dayanışması Güçlendikçe Umut da Büyür!

Tarih boyunca gelmiş geçmiş tüm sultanlar, komutanlar, yöneticiler, iktidarlar insanların ve toplumların algılarını şekillendirmeye, psikolojilerini yönetmeye odaklanmışlardır. Başka türlü egemenliklerini koruyamayacaklarını bildiklerinden toplumun ruh halini kendi çıkarları temelinde şekillendirmek için yöntemler geliştirmişlerdir. Bugün içinde yaşadığımız modern sanayi toplumunda gelişen teknoloji ve medya araçlarının da yardımıyla bu yöntemler akıl almaz düzeyde ilerlemiş bulunuyor. Sermaye sınıfı, işçi sınıfını güçsüz düşürmek için bu yöntemleri sonuna kadar kullanıyor.

Koronavirüs pandemisi dönemini hatırlayalım. Aslında benzer nice salgın yaşanmışken ve yaşanmaya devam ediyorken koronavirüs salgınıyla toplum korkutulup felçleştirildi. Milyarlarca insanın gönüllü olarak sokağa çıkma yasaklarına uyması sağlandı. Oysa pandemi den hemen önce dünyanın pek çok ülkesinde emekçiler meydanlara çıkıyor, sömürüye, adaletsizliğe, eşitsizliğe karşı mücadele yürütüyordu. Farklı ülkelerde yüzlerce kentte emekçilerin öfkeli sloganları yankılanıyordu. İşçi grevleri ülkeden ülkeye sektörden sektöre yayılıyordu. Ama pandemi umacısının yaratılmasıyla birlikte meydanlar sessizliğe gömüldü. Emekçileri saran mücadele azmi korku ile bastırıldı. Böylelikle küresel ekonomik krizin faturası işçi ve emekçilere kesilebildi. İşten atmalar, evden çalışma, kısa çalışma ödeneği benzeri uygulamalar normalleştirildi. İşyerlerinde mola, yemek ve servis sorunları büyüdü. Sağlık ve kargo işçileri başta olmak üzere pek çok sektörde işçilerin iş yükü katlanarak arttı. Sermaye akıl almaz biçimde büyürken dünya genelinde işçi ve emekçilerin yoksulluğu büyüdü, yaşamı daha da zorlaştı.

Egemenler bugün de aynı yola başvuruyorlar. Yaratıkları ekonomik yıkımın bedelini biz emekçilere ödetmek, sermayelerini daha da büyütebilmek arzusuyla emekçilerin zihinlerini allak bullak ediyorlar. Bizleri korku, umutsuzluk, yalnızlık, çaresizlik kuyusuna atmak, hareketsizliğe itmek istiyorlar. İşçilerin birlik olmasını, örgütlenmesini, dayanışma içinde hareket etmesini engellemeye çalışıyorlar. Mesela medya tarafından üzerimize boca edilen haberleri, görüntüleri, programları düşünelim. Her türlü kötülüğün, şiddetin, istismarın, cinayetin,

ahlaksızlığın döne döne sergilendiği bu haberler ve programlar emekçilerde nasıl bir duygu hali yaratıyor? Böylesi bir bombardımana maruz kalan örgütsüz bir emekçinin korkuya, umutsuzluğa kapılmaması mümkün mü? İnsanlara güvenmesi, yaşadığı topluma karşı sorumluluk duyması mümkün mü? Peki, aynı emekçi medyadaki bu haberler yerine Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanında devam eden işçi mücadelelerine, grevlerine, protestolarına, emekçilerin Filistin halkıyla sergilediği dayanışma örneklerine, kadınların ve gençlerin mücadelelerine tanık olsaydı? Medya döne döne bu konuları işleseydi? Bu durumda o emekçi umutsuzluk duygusuna kapılır mıydı? O mücadelelerin ve dayanışmanın bir parçası olmak için istek duymaz mıydı? Harekete geçmez miydi?

Peki, aynı emekçi medyadaki bu haberler yerine Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanında devam eden işçi mücadelelerine, grevlerine, protestolarına, emekçilerin Filistin halkıyla sergilediği dayanışma örneklerine, kadınların ve gençlerin mücadelelerine tanık olsaydı? Medya döne döne bu konuları işleseydi? Bu durumda o emekçi umutsuzluk duygusuna kapılır mıydı? O mücadelelerin ve dayanışmanın bir parçası olmak için istek duymaz mıydı? Harekete geçmez miydi?

Görünen köy kılavuz istemez. Egemenler toplumu zehirlemek, işçi ve emekçileri bölüp parçalamak, umutsuzluğa sürüklemek, kendi gerçek gündemlerinden uzaklaştırmak istiyorlar. Fakat sömürünün, adaletsizliğin, haksızlığın olduğu yerde bu tuzakların sonsuza kadar işe yaraması söz konusu değildir. **İşçi sınıfının mücadelesinin tamamen bastırılması mümkün değildir. Umudunu, direncini koruyan, zorluklardan korkmadan mücadele yolunu seçen işçiler her daim olmuştur.** Mücadeleci işçiler geri kalan işçilere öncülük etmiş, onlara güven ve cesaret vermiştir. Bugün de aynı şey geçerlidir ve gelecekte de öyle olacaktır. Birleşen, mücadele yolunu seçen işçilerin sayısının artması, grev ve direnişlerin yaygınlaşması, polis-jandarma şiddetine rağmen direnişlerin kararlılıkla devam

etmesi yüreklerimizde umutsuzluğa yer vermemek gerektiğinin en güzel kanıtıdır. Öte yandan bu mücadeleleri güçlendirmemiz, işyerlerimizde, sendikalarımızda, grev ve direniş alanlarında, meydanlarda birleşmemiz, iktidarın ve sermayenin saldırılarına birlikte karşı durmamız gerektiği de açıktır. Çünkü **işçiler olarak sorunlarımızın büyüdüğü zorlu günlerden geçiyoruz ve bizi, ancak birlikte aşabileceğimiz daha da zor günler bekliyor.**

Siyasi iktidar, ekonomik yıkımın bedelini emekçilere ödetme planlarını hiç taviz vermeden tıkr tıkr işletiyor. Önüne çıkan engelleri aşmak için yalanların, baskı ve zorbalığın dozunu iyice arttırıyor. Asgari ücrete yapılacak zamma ilişkin tartışmalar, önümüzdeki dönemde işçile-

rin nasıl bir sefaletle mahkûm edilmek istendiğini ortaya koyuyor. İktidar temsilcileri asgari ücrete yüzde 20-25 bandında bir zam yaparak ortalama ücret düzeyini iyice aşağı çekmeyi, yerli ve yabancı sermayeye dikensiz gül bahçesi sunmayı hedefliyor. Ekonominin “yeni nesil çalışma modellerine” ve “sektörel dönüşümlere” ihtiyaç duyduğunu söyleyen iktidar, hazırladığı orta vadeli programla iş kanununu değiştirmeyi planlıyor. “Uzaktan, kısmi ve geçici süreli çalışma ile platform çalışması” adı altında zaten iyice zayıflattığı iş güvencesini ortadan kaldırmayı öngörüyor. **İşçilerin işyerlerinde bir araya gelemeden, birbirlerini tanıyamadan ve dolayısıyla örgütlenmeden çalıştığı modelleri yaygınlaştırmaya çalışıyor.** Emeklilik yaşının ve prim miktarının yükseltilmesi, çocuk işçiliğin yaygınlaştırılması, kıdem tazminatının tırpanlanması gibi projeleri daha fazla ertelemeyi hayata geçirmeye hazırlanıyor. 2025 için hazırlanan bütçede tüm kaynaklar sermayeye aktarılırken İşsizlik Sigortası Fonunun yağması büyütülerek sürdürülüyor. İşçilerin altında ezildiği vergi yükü artırılıyor...

Siyasi iktidar ve ortakları tüm bunları “ekonomiyi düze çıkarma”, “vatandaşların gelir düzeylerini yükseltme”, “refahlarını garanti altına alma” gayesiyle yaptığını söylüyor. Ama ücretlerini bir parça yükseltmek için mücadele eden işçilerin üzerine polisi salıyor, emeklileri

asalak ilan ediyorlar. Ortadoğu’da alevlenen savaşı gerekçe göstererek, kredi kartı limitimiz üzerinden aslında bizim olmayan paradan bizden yeni vergiler almayı deniyorlar. Buna itiraz edenleri hain ilan ediyorlar. **Bir yandan Ortadoğu’da değişen dengeler nedeniyle sözde**

açılım tartışmalarını gündeme getirirken öte yandan demokratik hakları yok saymaya devam ediyorlar. İşçi ve emekçilere düşmanlıkta sınır tanımayan, kendi bekasını her şeyin önüne koyan bu rejim halklar arasında gerçek bir kardeşlik duygusunun yeşermesinin de önünü tıkıyor.

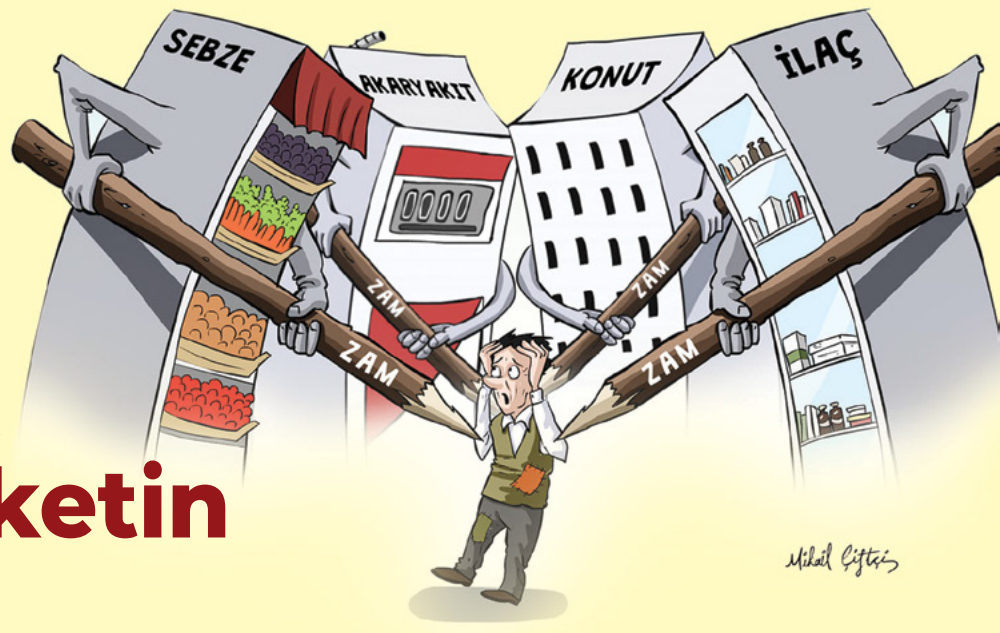
Sorunlarımız, karşı karşıya olduğumuz saldırılar, bizi bekleyen zorluklar büyük. Fakat unutmamalım ki **işçiler birleşirse aşılamayacak engel yoktur.** Umutsuz olmak bir mücadeleyi kaybetmenin en kesin ve kestirme yoludur. İlk adımı atmaksa hedeflenen işi başarmanın yarısıdır. Çare de güç de bizdedir, birleştireceğimiz ellerimizdedir. İşe “cambaza bak cambaza” taktiğiyle kendi gündemlerimizi bize unutturmaya çalışan egemenlerin tuzaklarına prim vermeyi reddederek başlayalım, kendi gündemlerimize sahip çıkalım.

başlayalım, kendi gündemlerimize sahip çıkalım. İşçiler olarak işyerlerimizde, sendikalarımızda, mücadele alanlarında kendi taleplerimiz etrafında birleşmenin yollarını arayalım. Gücümüzün kaynağının birliğimiz, dayanışmamız olduğunu dosta düşmana gösterelim. **Unutmamalım ki ihtiyacımız olan umut, işçilerin birliği, dayanışması ve mücadelesi güçlendikçe büyür! ■**

Sorunlarımız, karşı karşıya olduğumuz saldırılar, bizi bekleyen zorluklar büyük. Fakat unutmamalım ki işçiler birleşirse aşılamayacak engel yoktur. Umutsuz olmak bir mücadeleyi kaybetmenin en kesin ve kestirme yoludur. İlk adımı atmaksa hedeflenen işi başarmanın yarısıdır. Çare de güç de bizdedir, birleştireceğimiz ellerimizdedir. İşe “cambaza bak cambaza” taktiğiyle kendi gündemlerimizi bize unutturmaya çalışan egemenlerin tuzaklarına prim vermeyi reddederek başlayalım, kendi gündemlerimize sahip çıkalım.

“Ne Olacak Bu Memleketin Hali?”

İşyerinde, mahallede, parkta, sokakta, kahvede... Sohbetler döner dolaşır hep aynı soruya bağlanır: “Ne olacak bu memleketin hali?” Soru bakidir, cevabı ise yaşadığımız koşullara, ait olduğumuz sınıfa göre değişiklik gösterir. Çünkü işçi ve emekçilerin dertleri, talepleri, beklentileri sermaye sınıfının ve iktidarın talepleri ya da beklentileri ile aynı değildir. İki ayrı sınıf, iki ayrı Türkiye, iki ayrı dünya gerçeği duruyor karşımızda.

Mesela Türkiye'nin büyük sermayelerinden biri olan Sabancı Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Güler Sabancı, “**Ülke olarak zorlu bir dönemi geride bırakırken, atılan doğru adımlarla birlikte Türkiye ekonomisinin parlak bir geleceğe doğru ilerlediğine yürekten inanıyoruz**” diyor. Sabancı'ya göre zorlu dönemler geride kaldığına göre demek ki iktidarın ekonomi politikaları patronlar için doğru temellerde ilerliyor. Zaten çeşitli patron örgütleri iktidarın hayata geçirdiği ekonomi programından memnuniyet duyduklarını belirtiyorlar. Hatta daha fazlasını istediklerini vurgulamaktan da kaçınmıyorlar. Bu açıklamalar gösteriyor ki patronlar memlekette sadece kendi çıkarlarını gözetken çalışmalar yapıyor, ekonomik yıkımın bedelini ise bizlere ödetiyorlar. İktidardan taleplerinin takipçisi olmasını bekliyorlar. Başta Orta Vadeli Program olmak üzere yeni yeni planları hayata geçirmeye başladılar bile.

Aynı memlekette yaşıyoruz ama bu memlekette olup bitenler, mesela pandemi ya da ekonomik kriz gibi büyük sorunlar karşısında tepkilerimiz de yaşadıklarımız da patronlar sınıfından çok farklı. Korkutularak evlere hapsedildiğimiz, ücretsiz izinlere, kısa çalışma ödeneklerine veya bizi nefessiz bırakan maskelerle çalışmaya mahkûm edildiğimiz pandemi döneminde patronlar sınıfı ne yaşamıştı? Sokağa çıkma yasağı olduğu günlerde, bir emekçi boğaz kenarında kamuya ait alanda spor yaptığını sandığı Sabancı velihtına tepki göstermiş, Sabancı ise “sakin ol şampiyon, evdeyim” demişti. Onlar bir yandan boğaza nazır yalılarında sabah sporu yaparken diğer yandan kasalarını rekor kârlarla dolduruyorlardı. İşçi ve emekçilerin yastık altındaki üç kuruşunu diline dolayan iktidarsa sermayeye vergi afları ve teşvikler yağdırıyordu. Yani bu

sistemde bize eziyet olan onlar için bir lütf. İnsanların acılar çekmesi, yoksullaşması hatta ölmesi onların umurunda değil. Bu nedenle onlar memleketin halini başka görüyorlar, biz başka...

Onlar kendilerine daha da parlak bir gelecek sağlamak için örgütleniyor, devleti arkalarına alarak çalışıyorlar. **Bizim adımıza bizim yaşamımızın seyrine karar veriyorlar.** Milyonlarca işçiyi ve ailesini ilgilendiren asgari ücret tartışmaları işçi ve emekçiler nezdinde memleketin hali için büyük bir ipucu veriyor. Türk-İş'in açıklamasına göre Ekim ayı açlık sınırı 20 bin 432, yoksulluk sınırı ise 66 bin 553 liraya yükseldi. 17 bin lira olan asgari ücrete beklenen enflasyon oranında zam yapılacağı konuşuluyor. 2025 sonunda enflasyonun yüzde 20'nin altına düşmesinin beklendiği açıklamalarına bakılırsa bizleri nasıl bir 2025 beklediği ortada. Yoksulluk sınırının çok çok altında bir ücret, vergi zamları, artan kiralar, yükselen gıda fiyatları ve dahası...

Tüm bunlar farkında olmadığımız, bilmediğimiz şeyler değil elbette. Hangi partiye oy vermiş olursa olsun işçi ve emekçiler arasında işlerin, durumun, memleketin iyiye gitmediği konuşuluyor. Artan hayat pahalılığı, vergiler, düşük ücretler, uzun çalışma saatleri, kötü çalışma koşulları, iş kazaları... Bunların üstüne eğitimde ve sağlık sisteminde yaşanan sorunlar, her yeni günde daha da artan şiddet, cinayet, intihar vakaları... Liste uzayıp gittikçe dertlenmemek, “nereye varacak bu işin sonu?” diye sorgulamamak mümkün mü?

Açık ki patronların aksine işçi ve emekçilerin parlak bir gelecek beklentisi yok. Fakat **bu gidişe bir dur demezsek sermaye sınıfı ve siyasi iktidar yaşamlarımızı daha çekilmez hale getirmeye devam edecek. Biz günü kurtarmak için çalışıp didindikçe elimize yoksulluğumuzun ve dertlerimizin büyümesinden başka bir şey geçmiyor.** Alman işçi sınıfının şairi Bertold Brecht'in dediği gibi “Boşa didinmek fayda vermez. Her geçen gün daha beter dünden/ Kaldırmadıkça başlarımızı sefaletimiz bitmez”. Sermayenin ve iktidarın haklarımızın gaspı üzerinden kurduğu parlak gelecek hayallerini boşa çıkarmak için kaldırılım başlarımızı, birleştirelim yumruklarımızı. ■

“Kim Uğraşacak Şimdi” Deme, Aradığın Çözüm Sende...

■ Sancaktepe’den bir grup işçi

Bu günlerde kiminle konuşsak, herkes sorunlardan bahsediyor. Tezgâh başında, sokakta, pazarda, toplu taşımada, markette, bir hastanenin ya da bir okulun bahçesinde... Eğitimden sağlığa, kira derdinden geçim sıkıntısına, işçi ve emekçilerin gündemleri ortaklaşmış durumda. Geçim sıkıntısı, yoksulluk, çocuklarımızın beslenme çantalarını boşalttı. Bu nedenle çocuklarımızın gündeminde dahi ekonomik durum var. Kısacası tüm toplum, içinde bulunduğu zorlu koşulların farkında ve iliklerine kadar hissediyor, herkes sorunlardan dert yanıyor.

Biz örgütlü işçiler olarak, bulunduğumuz her alanda, işçilerin sorunlarının ortak olduğunu ve bu sorunların ancak örgütlü olursak, yan yana gelirsek çözülebileceğini söylüyoruz. Tek tek işçiler olmaktan çıkarak, işçi sınıfı olarak birleşerek sınıfımızın siyasetini ortaya koymamız gerektiğini anlatıyoruz. Önceleri bu gerçeği dile getirdiğimizde işçi arkadaşlarımız genellikle şöyle diyordu: “Ben siyasetle ilgilenmiyorum.” Ama siyasetin bizimle nasıl yakından ilgilendiğini bizzat yaşayarak gören işçi arkadaşlarımız artık bu cevabı vermiyorlar. İşçi anayasal hakkı olan sendikalaşma hakkını kullanmak istediğinde, müftüsünden polisine, valisinden kaymakamına devlet, siyasi iktidar karşısına dikiliyor. “Vergiye tabana yayacağız” diyerek sırtımızdaki kamburu büyüten, emeklileri sefalet

ücretine mahkûm eden, asgari ücreti açlık sınırının altında tutan yine siyasi iktidar. Demek ki, bizler siyasetle uğraşmazsak siyaset, bizim soframızdaki ekmeği küçültmek için uğraşmaya devam ediyor.

Emekçi kardeşlerimiz aslında bu gerçeklerin farkındalar. Ama farkında olmak yetmiyor. Çünkü pek çok işçi kardeşimiz bu sefer de “hiçbir şey değişmiyor” diye düşündüğü için şikâyetçi olduğu sorunla uğraşmak istemiyor. “Kim uğraşacak bununla şimdi”, “Benim elimden ne gelir ki?” diyor. Oysa bu bakış açısı yanlıştır ve bize hiçbir şey kazandırmaz. Emek vermeden sorunlarımız kendiliğinden çözülmez. Türkiye’de aynı sorunları yaşayan, koşullarının değişmesini isteyen milyonlar var. Bu işçi ve emekçilerin bir araya geldiğini, sorunları çözmek için uğraştığını, örgütlendiğini, miting yaptığını, greve çıktığını düşünelim. O zaman sorunların kaynağı olan egemenlere dur diyemez miydik, bizi dikkate almak zorunda kalmazlar mıydı?

Demek ki çözümsüz, çaresiz, çıkışsız değiliz. Bize dayatılan yaşamdan ve koşullardan memnun değilsek, değişim istiyorsak kendimizden başlayalım, üzerimize düşeni yapalım ve işçilerin birleşmesi için mücadele edelim. Emin olalım ki hiçbir çaba boşa gitmeyecek ve yaşamı üreten milyonlarca hünere el eninde sonunda birleşip örgütlü bir güç haline gelecektir. ■

Bu Akşam Yemekte Tağşişli Gıda Var!

■ Mersin’den bir işçi

“N’olmuş yani, yarın süte daha fazla su karıştırır satar-sın, yapmadığın iş sanki!” Kemal Sunal’ın oynadığı “Yüz Numaralı Adam” filminde geçen bu cümle trajikomik bir durumu ifade ediyor. İzlerken gülüyoruz ama yaşadığımız tam da bu. Soralım kendimize ne yiyoruz, ne içiyoruz? Ne kadar sağlıklı beslenebiliyoruz? Gıda, sebze, meyve alırken tercihlerimizi belirleyen şeyler neler oluyor?

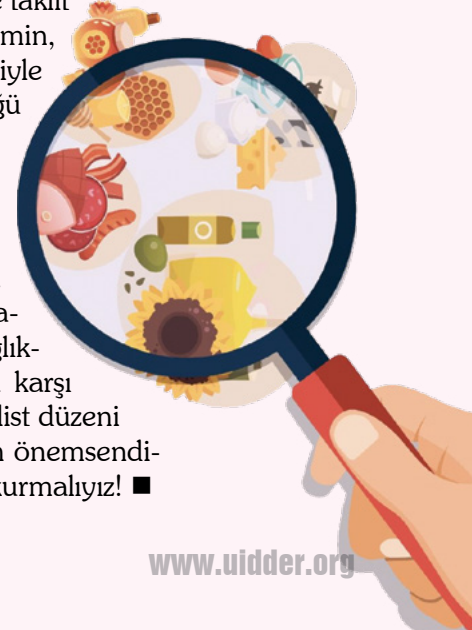
Enflasyonla birlikte ücretlerimiz ve alım gücümüz gün geçtikçe düşüyor. Çarşı pazarda her şeyin fiyatı Gazi koşusunda koşan atlar gibi bizi geride bırakıyor! Bu nedenle alışverişe çıktığımız vakit alacağımız ürünleri seçerken kalitesine göre değil çoğunlukla fiyat etiketine göre seçiyoruz. Ucuza getirmeye çalıştığımız alışverişlerde taklit ve tağşişli (hileli) ürünler almak zorunda kalıyoruz. Yani miktarı, gramajı azaltılarak, içeriği değiştirilerek, içerisine zararlı maddeler katılarak üretildiği için ucuza satılan ama sağlığımızdan edip bize pahalıya patlayan ürünleri...

Türk-İş’in 2024 Ekim ayında yaptığı araştırmanın sonucuna göre dört kişilik ailenin aylık gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı, 20 bin 432 lira. Gıda ile birlikte diğer tüm temel harcamalar için haneye girmesi gereken toplam tutar yani yoksulluk sınırı ise 66 bin 553 lira. Bekâr bir işçinin aylık yaşam maliyeti ise 26 bin 527 lira. Bu koşullarda elbette gıda alırken besin değeri yüksek, ye-

terince vitamin, protein içeren ürünleri değil de maliyeti düşük olan ürünleri tercih ediyoruz! Mutfağımıza taklit ve tağşişli ürünlerle dönüyoruz!

Mesela kaşar peyniri kaşar peyniri olmaktan çıktı, “tost peyniri” oldu. “Meyve suyu” dedikleri ürünlerde sadece zehirli aroma vericiler, tatlandırıcılar, şeker ve bol miktarda kalori var. Zeytinyağlarına tohum yağlarının, tereyağına bitkisel yağların karıştırılması, siyah çayda, biber salçasında gıda boyası kullanılması, dana etine eşek, domuz eti karıştırılması... Liste uzadıkça uzuyor. Gıda ürünlerinde bu derece taklit ve tağşişin olması kapitalizmin, sermaye sahiplerinin emeğiyle geçinen işçilere reva gördüğü yaşamın göstergesidir!

Ne işyerlerimizde bugün, sağlıklı yemek yiyebiliyoruz, ne de ücretlerimizle kaliteli ürünler alabiliyoruz. Beslenebilmek, sağlıklı yaşayabilmek için bizlere sağlıksız bir yaşamı dayatanlara karşı mücadele etmeliyiz. Kapitalist düzeni yıkmalıyız, insan yaşamının önemsendiği bir dünyayı hep birlikte kurmalıyız! ■

“Hayal Vergisi” de İster misin?

■ Gebze’den bir metal bir işçisi

Son zamanlarda siyasi iktidar vergi düzenlemeleri konusunda sınır tanımayan bir performans sergiliyor. O kadar ki hiç harcamadığımız ya da hiç almadığımız şeylerden bile vergi almak için kolları sıvadı. 100 bin liranın üzerinde kredi kartı limitine sahip insanlardan, 750 lira tutarında vergi alınmasını öngören bir yasayı Meclise getirdi. Bilinçli olarak bu soygun düzenlemesine vergi demedi, Savunma Sanayii Destekleme Fonuna Katkı adını verdi. Ama siyasi iktidar nasıl adlandırırsa adlandırсын bu bal gibi vergidir.

Teklifin şimdilik geri çekilmesi iktidarın üzerimizdeki vergi yükünü arttırmak için her yolu denediği gerçeğini değiştirmiyor. İktidarın yeni soygun planını öğrenen pek çok insan “bunu da mı yapıyorlar, böyle saçmalık mı olur!” dedi. Harcanmamış, harcanması yalnızca ihtimal olan ve bankanın borç olarak verdiği bir para üzerinden vergi alınması kadar saçma bir şey olamazdı çünkü. Ama haklı itirazları bastırmak ve soygun teklifini meşrulaştırmak için önce “İsrail tehdidi var”, “ülkemiz saldırı altında” gibi söylemlere başvurdu. Bu tutmayınca da soyguna karşı çıkanları vatan haini olmakla suçladılar. “Alt tarafı 750 lira, bu küçücük meblağı mı çok görüyorsunuz savunma sanayiine” diyerek baskı yaptılar.

Emekçileri soymak için bu şeytanlığı bile düşündüklerini görünce insan bu iktidardan artık her şeyi bekliyor. Hani neredeyse düşüncelerimize, hayallerimize de “ekonomik faaliyettir” diyerek hayal vergisi getirecekler! Milyonlarca işçinin açlık sınırının altında bir ücretle hayatta kalma mücadelesi verdiği yetmiyor, vergi üstüne vergi alınarak emekçiler hepten nefessiz bırakılıyor. Sıra zenginlere geldiğindeyse ya vergilerini ödemiyorlar ya da zaten vergi borçları siliniyor. Oysa yoksuldan değil zenginden, sermayesine sermaye katandan vergi alınması gerekir. Sermaye sınıfından almaları gereken parayı almadıklarında bütçede oluşan açığı milyonlarca işçi ve emekçiden zorla alıyorlar. Bunun adı soygun değil de nedir?

750 liralık soygun teklifini üzerinde çalıştıktan sonra 2025 yılında yeniden gündemimize sokacaklar. Baktılar ki emekçilerin önemli bir kısmı buna tepki gösterdi ve insanlar kredi kartı limitlerini 100 bin liranın altına çekti, yani teknik olarak bu vergiyi almaları engellendi, başka bir formül bulmaya karar verdiler. Bu soygun teklifini herkesten alabilecekleri bir düzenlemeyle yeniden karşımıza getirecekleri kesin. Sesimizi çıkarmadığımız sürece daha pek çok saldırıyla karşı karşıya geleceğimiz kesin. Bu nedenle yapmamız gereken birleşmek ve tepkimizi örgütlü olarak ortaya koymak, sesimizi güçlü çıkarmaktır. ■

Direnışte İlk Adımlarını Atan, “Eylem” Adını Alan Çocuklarımız

■ Ankara’dan bir sağlık işçisi

Yaklaşık iki ay boyunca hakları için mücadele eden, bu süreçte polisin ve jandarmanın saldırısına maruz kalan, gözaltına alınan Fernas işçilerinden biri arkadaşlarından birinin çocuğunun ilk adımını direniş alanında attığını söylemişti. Bir başka işçinin ise doğan çocuğuna Eylem ismini koyduğunu, direnişini bu şekilde sahiplendiğini anlatmıştı. Fernas işçisi patronlara “bize hakkımızı vermediğiniz için haftalardır mücadele ediyoruz, bu ismi bize siz koydurdunuz” demek istiyordu.

Elbette çocuklarımıza güllü çiçekli, güneşli baharlı isimler verebiliriz. Sevinci, mutluluğu, neşeyi ifade eden isimler de verebiliriz. Ancak hakkı için

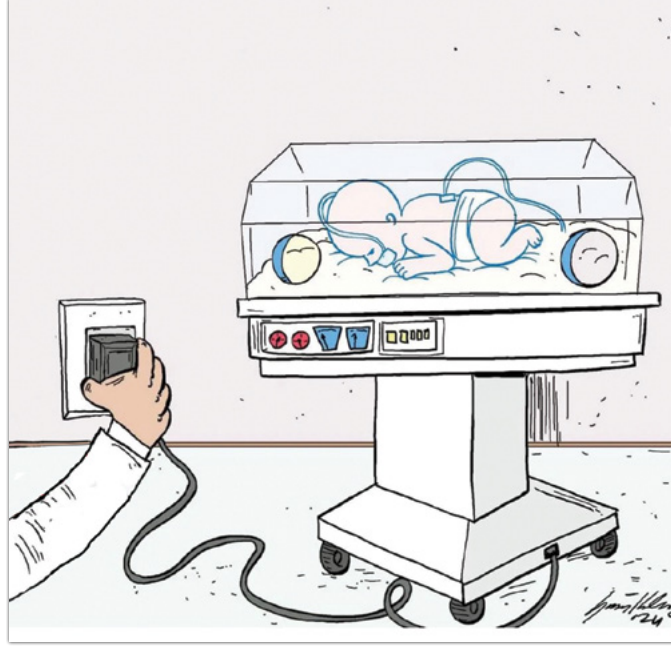
Bu Cesareti Nereden Alıyorlar?

■ İstanbul'dan sağlık işçileri

Şair “Kuşların vurulduğu zamandır şimdi” demiş. Gerçekten de haksızın haklı, hırsızın namuslu, haydudun yiğit sayıldığı zamandır şimdi. Her gün yeni bir “bu kadarı nasıl olur?” sorusuyla başlıyoruz güne.

Geçtiğimiz günlerde Bursa’da bir tekstil patronu ve oğlu, emniyet şeridinden giden ambulansın önünü kestiler. Bu da yetmedi hasta var mı diye kontrol etmek istediler. Ambulans sürücüsü kalp krizi geçiren bir hastayı taşıdıklarını söylediği halde sağlık çalışanlarına saldırdılar. Tedavi bekleyen insanın ölümüne sebep olabileceklerini zerre kadar düşünmediler. Yaraladıkları sağlık çalışanı kanaması olduğu halde hastayı hastaneye yetiştirmek için çabaladı. Saldıranlardan biri serbest bırakıldı, diğeri ise şimdilik tutuklandı.

Bir başka şairin dediği gibi onlar serpilip gelişen hayatın düşmanı. Onlar minicik bebeklerin bile düşmanı. Özel hastanelerde yaşananlara şahit olduk yakın zamanda. Onlarca bebeğin ölümünü dinledik ses kayıtlarından. Buz dağının sadece görünen kısmıydı bu ortaya çıkanlar. Nitelikli, erişilebilir, ücretsiz sağlık hizmeti tüm işçi ve emekçilerin hakkıyken, özel hastane patronlarının kâr hırsından kaybettik küçücük bebekleri. Türlü oyunlarla SGK’dan

milyonlarca lira özel hastane patronlarına akıtılırken denetim yapmayan iktidarın bu soyguna göz yumduğunu öğrendik. Buna karşılık devlet erkânından tek bir kişi sorumluluk almadı, tek bir istifa dahi olmadı. Adı geçen bazı hastanelerin kapısına mühür vuruldu o kadar. Para için sağlık bile satılır hale geldiğinden tüm bunlar kaçınılmaz sonudur. Çetelerin, mafyaların cirit attığı, mallara çökülen, alenen kara para aklanan bir ortamda hastanelerde de çeteleşmenin oluşması, yolsuzlukların yapılması şaşırtıcı değil.

İnsan düşünmeden edemiyor bu rahatlık, vurdumduymazlık, aymazlık nereden geliyor? Bu cesareti nereden alıyorlar? Biliyoruz ki yaşadığımız sistemde sermayenin vicdanı, dini, insani değeri yoktur, tek değeri kârdır. Bebekler ölmüş, kadınlar katledilmiş, doğa talan edilmiş zerre kadar umurlarında değil. Ama cüretlerinin kaynağı sadece sermayenin fitratı değildir. Suçluların cezасız bırakılması, onlardan hesap soracak bir mekanizmanın olmamasıdır. Hakkını arayanın karşısına dikilen devlet, bütün gücüyle sermaye sahiplerinin arkasında

duruyor. İşte bu yüzden onlarla aramızdaki ayırım gece ile gündüz kadar nettir. Doğru olan, haklı olan ve vicdanı olan biziz! Onların kudreti düzenlerinden geliyorsa bizim kudretimiz haklılığımızdan ve örgütlü gücümüzden geliyor. Elbet bir gün hesap soracağız. ■

eylem yapan, bu yüzden işten atılan, karşısında polisi, jandarmayı bulan bir işçi, mücadelesini sahiplenmek, kararlılığını göstermek için Eylem koyuyor çocuğunun adını. Kızının ismiyle yaşatmak istiyor mücadelesini...

Geçtiğimiz aylarda Ordu ve Amasya’da mahallelerine park yapılması için eylem yapan çocukları hatırlayalım. Boy boy çocuklar “park isteriz” diyerek yürüyüş yapmışlardı. Bir taraftan küçücük çocukların en doğal hakkı olan oyun parkı için eylem yapmak zorunda kalmasına üzülmüş ama diğer yandan mücadele etmeyi daha küçücükken öğrendiklerini görüp mutlu olmuştuk. MKB Rondo grevcilerinden bir işçinin çocuğu da direniş alanına gitmekten ne kadar mutlu olduğunu, grevin kendisine tecrübe olduğunu ve annesiyle gurur duyduğunu anlatan

bir mektup yazmıştı UID-DER’in web sitesine.

Sermaye iktidarı ne kadar saldırırsa saldırınsın işçileri mücadeleden vazgeçiremiyor, aksine işçilerin mücadele azmi daha da büyüyor. Yediden yetmişe işçiler, işçi çocukları hakları için mücadele etmeleri gerektiğini, “hak verilmez alınır” sözünün doğruluğunu yaşayarak öğreniyorlar. Nice çocuk direniş alanlarında büyürken işçiler “biz çocuklarımıza onurlu bir gelecek bırakacağız, ya siz?” diye soruyor. İşçi sınıfının mücadelesi tüm topluma umut oluyor. İşte, işçiler olarak yapmamız gereken haklarımızın gaspına karşı örgütlenerek mücadele etmek, sınıf bilincimizi geliştirmek, bunları çocuklarımıza, ailemize, arkadaşlarımıza da ulaştırmak, haklı ve doğru mücadelemizi büyütmek için çaba harcamaktır. ■

Dünya İşçi Sınıfının Yoksulluğa, Hak Gasplarına ve E

Dünyanın dört bir yanında farklı sektörlerden on binlerce işçi ve emekçi artan yoksullaşmaya, hak gasplarına ve emperyalist savaşa karşı mücadeleyi büyütmeğe devam ediyor. Baskı ve tehditlere boyun eğmeyen işçiler, grevlerle, kitlesel eylemlerle işçi sınıfının mücadelesinin durdurulamayacağını bir kez daha gösteriyor. Emperyalistlerin savaş çıkırtkanlığına karşı "Barış" talebiyle meydanlarda olmaya devam ediyor.

İngiltere'de on binler Filistin halkı için yeniden meydanlara çıktı

Başkent Londra'da 21. kez düzenlenen ulusal eylem gününde, 100 binin üzerinde insan Filistin halkıyla dayanışmasını göstermek ve emperyalist savaşa hayır demek için 2 Kasım'da yeniden meydanlara çıktı. Filistin'in işgaline zemin hazırlayan 1917 tarihli Balfour Deklarasyonunun da yıldönümü olan 2 Kasım'da düzenlenen büyük yürüyüşte, Filistin sorununun tarihsel arka planı hatırlatıldı. Dönemin İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Balfour'un adıyla anılan deklarasyonla İngiltere, Filistin'de bir Yahudi devletinin kurulmasını öngören projeye açıktan desteğini ilan etmişti. İsrail devletinin kurulmasına giden yolu döşeyen ve Filistin halkına on yıllardır acı çektiren Siyonist ideolojinin simgesi olan bu deklarasyon Londra'daki yürüyüşte protesto edildi. Yürüyüş boyunca katil İsrail devletiyle birlikte suç ortakları ABD ve İngiltere hükümetleri protesto edildi.

Birleşik Krallık genelindeki diğer şehirlerde ise yüzlerce yerel gösteri düzenlendi, 40'a yakın üniversite kampüsünde öğrenciler dayanışma çadırları kurdu, sendikali işyerlerinde "işyeri eylem günleri" düzenlendi, silah fabrikaları önünde blokaj eylemleriyle İsrail ve suç ortakları protesto edildi.

İtalya'nın 7 şehrinde on binler barış talebiyle yürüdü

İtalya'da 26 Ekimde "Savaşları Durduralım, Şimdi Barış Zamanı" şiarıyla düzenlenen ulusal seferberlik gününe on binlerce işçi ve emekçi katıldı. Çeşitli savaş karşıtı platformlar, sendikalar ve demokratik kitle örgütlerinin çağrısıyla düzenlenen gösteriler İtalya'nın 7 ayrı şehrin-

de düzenlendi. Roma, Milano, Bari, Cagliari, Floransa, Palermo ve Torino şehirlerinde bir araya gelen işçi ve emekçiler "emperyalist savaşa hayır" dedi. 400'den fazla kurumun ve 80 binden fazla kişinin katıldığı gösterilerde barış talebi yankılandı, İsrail'in saldırıları protesto edildi. Ortadoğu'nun yanı sıra dünyanın diğer bölgelerinde süren savaşlara derhal son verilmesi çağrıları yapıldı.

Başta CGIL olmak üzere çeşitli sendikaların ve sendikali işçilerin yoğun katılım gösterdiği eylemlerde savaşa ve silahlanmaya ayrılan bütçenin işçi ve emekçilerden kesilen sosyal ödeneklere ayrılması talep edildi. "Gazze'de Soykırıma Hayır", "Barış, Adalet, Özgürlük", "Silahları Durdurun" yazılı pankart ve dövizlerle yürüyen on binler emperyalistlerin savaşına karşı emekçilerin barış talebini haykırmağa devam edeceklerini ifade ettiler.

Yunanistan'da hayat pahalılığına karşı grevler

Yunanistan'da çeşitli sektörlerden işçiler peş peşe yaptıkları grevlerle düşük ücretlere ve kemer sıkma politikalarına karşı tepkilerini dile getirdiler. Feribot, eğitim ve temizlik işçileri grevleriyle hükümete ve patronlar sınıfına tepkilerini ortaya koydular.

Panhellenik Denizciler Federasyonuna (PNO) üye işçiler 22-23 Ekim tarihlerinde 48 saatlik grev gerçekleştirdiler. Ege Denizindeki adalara ulaşımı tamamen durduran işçiler %12'lik ücret zammını içeren toplu sözleşmenin imzalanmasını talep ediyorlar.

Anaokulu ve ilkokullarda çalışan eğitim emekçileri de 23 Ekimde bir grev gerçekleştirdiler. Yunanistan İlköğretim Öğretmenleri Federasyonunun (DOE) aldığı grev kararı mahkeme tarafından yasaklanmıştı. Yasağın ardından grev çağrısını Yunanistan Kamu İşçileri Sendikası (ADEDY) yaptı ve böylelikle grev yasağı aşıldı. Ücret artışı, iki maaş ikramiye, kadrolu ve sözleşmeli işçilerin haklarının eşitlenmesi, sendikali baskılara son verilmesi talepleriyle greve çıkan eğitim emekçileri ülkedeki anaokulu ve ilkokul eğitimini neredeyse tamamen durdurdular.

Okullarda çalışan temizlik işçileri de 24-25 Ekimde greve çıktılar. Belirli süreli sözleşmeler yerine kadro talep

Yeni Zelanda

Emperyalist Savaşa Karşı Mücadelesi Devam Ediyor!

eden işçiler aynı zamanda ücretlerinin zamanında yatırılmasını, toplu iş sözleşmesi yapılmasını ve personel sayısının artırılmasını talep ediyorlar.

ABD'de Boeing işçilerinin grevi anlaşmayla sonuçlandı

Dünyanın en büyük uçak üreticisi Boeing'de 33 binden fazla işçinin 13 Ekimde başlattığı grev 5 Kasımda anlaşmayla sonuçlandı. Şirket ilk başta yüzde 25 zam teklifinde bulunmuş ama işçiler en az yüzde 40 oranında zam için grevlerini sürdürmüşlerdi. 23 Ekimde şirketin 4 yıl için önerdiği yüzde 35'lik zam teklifi karşısında da işçiler "greve devam" demişlerdi. Uluslararası Makine ve Havacılık İşçileri Sendikası (IAM) üyesi işçiler yüzde 40'lık ücret artışının yanı sıra ikramiyelerde iyileştirme, gasp edilen emeklilik haklarının geri verilmesi, zorunlu fazla mesailerin yasaklanması gibi talepleri için de mücadele ediyorlardı.

5 Kasımda IAM, işçilerin yüzde 59'unun onaylamasıyla şirketle anlaşmaya varıldığını duyurdu. Buna göre şirket dört yıl içinde yüzde 38'lik ücret artışı yapacak. Ayrıca 12 bin dolarlık prim ödemesi ve emeklilik planlarının da değişiklik yapılacak.

Yeni Zelanda'da hak gasplarını protesto

Yeni Zelanda'da işçi ve emekçiler hak gasplarına karşı mücadele ediyor. Yeni Zelanda hükümeti tasarruf bahanesiyle kamusal hizmetleri kısıtlamak, kamu işçilerinin sayısını azaltmak, adil ücret anlaşmasını kaldırmak, deneme sürelerini uzatmak gibi politikalar devreye sokuyor. Düşük ücretlerle zor koşullarda yaşayan işçiler bütçe kesintileri ve işten atmalarla hayatlarının daha da zorlaşacağını ifade ederek işçi düşmanı politikalara karşı protesto gösterisi düzenlediler.

Yeni Zelanda Sendikalar Konseyi (NZCTU) ve Kamu Hizmetleri Derneği'nin (PSA) çağrısıyla 23 Ekimde binlerce işçi Wellington ve Auckland şehirlerinde bir araya geldi. Hem özel sektörde hem de kamuda çalışan işçiler gösteride hükümete bu saldırıları kabul etmeyecekleri mesajını verdiler. Hükümetin bütçe kesintileri ve işten çı-

karma saldırıları değil, ücret artışları yapması gerektiğini vurguladılar. Wellington'da Parlamento önünde yapılan protesto gösterisinde "Kemer Sıkma Politikalarına Son Verilsin!" sloganları atıldı. İşçi sınıfının haklarına saldıran hükümete izin verilmeyeceği dile getirildi.

Nijerya'da sağlık işçilerinden 7 günlük grev

Birleşik Sağlık Sektörü Sendikası (JOHESU) ve Sağlık Meslek Örgütleri Meclisi (AHPA) üyesi sağlık işçileri ülke çapında 7 günlük uyarı grevi ilan ettiler. Grevlerine 25 Ekimden itibaren başlayan işçiler uzun bir süredir sağlık sektöründe büyüyen sorunlara karşı taleplerini grevleri aracılığıyla dile getiriyorlar.

Sağlık emekçilerinin temel talepleri arasında asgari ücret skalasını belirleyen Konsolide Sağlık Maaş Yapısının derhal uygulanması, Haziran-Aralık 2023 döneminde öngörülmuş yüzde 25'lik maaş artışındaki gecikmelere son verilerek ödemelerin yapılması, sağlık çalışanlarının ödeneklerinde vergi muafiyeti ve sözü verilmiş COVID-19 teşviklerinin derhal ödenmesi var. 7 günlük grev sonunda talepleri karşılanmazsa süresiz greve gideceklerini duyuran sendikalar ve sağlık emekçileri mücadelelerinde kararlılar.

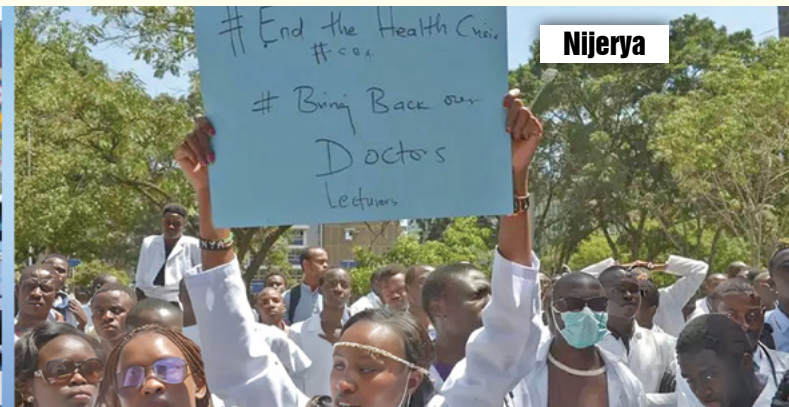
Kanada'da liman işçileri mücadeleye devam ediyor

Montreal Limanındaki Montreal Liman İşçileri Sendikası üyesi işçiler, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde aylardır bir anlaşmaya varılamadığı için patronlara ve hükümete taleplerinde kararlı olduklarını göstermek amacıyla Eylül'den bu yana grevler ve eylemler düzenliyorlar. 10 Ekimden itibaren fazla mesailere kalmayı reddeden işçiler, ücret artışı ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebiyle 27 Ekimde bir günlük uyarı grevi gerçekleştirdiler. Anlaşma sağlanamaması durumunda 31 Ekimden itibaren süresiz greve çıkacaklarını duyurdular.

Ülkenin ikinci büyük limanında çalışan yaklaşık 1200 liman işçisi 31 Aralık 2023'ten bu yana toplu iş sözleşmesi olmadan çalışıyor. Hükümet tarafından organize edilen 35 arabuluculuk toplantısından sonuç alamayan sendika yönetimi, artık yeni bir görüşme değil taleplerin karşılanması için adım atılmasını istiyor. ■

Kanada

Nijerya

İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ DURDURULAMIYOR, GREV VE DİRENİŞLER ARTIYOR

Türkiye'nin dört bir yanında sermayenin gemi aziya alan saldırılarına karşı yapılan grev ve direnişlerin, eylemlerin sayısındaki artış, işçi sınıfının mücadelesinin durdurulamayacağını dosta düşmana gösteriyor.

Tekgıda-İş'in örgütlendiği İstanbul'da bulunan Perfetti Van Melle (Vivident) ve Polonez'de, Bursa'da bulunan Eker Süt'te işçilerin direnişleri kararlılıkla sürüyor. Hatay Payas'da Öz Çelik-İş'in örgütlü olduğu Yolbulan Metal'de, Gebze'de Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu Mersen'de, İzmir Kemalpaşa'da Öz Gıda-İş'in örgütlü olduğu Abaloğlu Lezita'da, İstanbul/Tuzla'da Seluloz-İş'in örgütlü olduğu MKB Rondo'da, Ordu/Fatsa'da Maden-İş'in örgütlü olduğu Tolsa'da, İstanbul'da Petrol-İş Sendikasının örgütlü olduğu As Plastik ve Tarkett Turkey'de, Öz Büro-İş'in örgütlü olduğu Sarar Ankara Ankamall mağazasında işçilerin grevleri devam ediyor.

Türk-İş'in "Zordayız, Geçinemiyoruz" diyerek 20 Ekimde Ankara'da düzenlediği mitinge Türkiye'nin dört bir yanından yüz bini aşkın işçi katıldı.

Kocaeli/Gebze'de Petrol-İş'te örgütlenen Betek Boya işçileri, İzmir'de Çağrı-İş Sendikasında örgütlenen Telus Çağrı Merkezi çalışanları, Balıkesir'de Birleşik Metal-İş'te örgütlenen Ekos Elektrik işçileri, Nakliyat-İş'te örgütlenen Havi Lojistik işçileri patronların sendika düşmanı tavrından vazgeçip yetki itirazını geri çekmesi ve toplu sözleşme masasına oturması talebiyle eylemler yaptılar. Tuzla Serbest Bölgede bulunan TKIS Blinds fabrikasında Teksif Sendikasında örgütlenmelerinin ardından işten atılan işçiler 25 Ekimde direniş başlattı.

Öte yandan İstanbul'da 19 özel hastanede para için yeni doğan bebeklerin ölümüne sebep olan çetenin ortaya çıkmasının ardından İstanbul Tabip Odası, KESK İstanbul Şubeler Platformu ve Devrimci Sağlık İşçileri Sendikasının çağrısıyla bir araya gelen sağlık emekçileri, 21 Ekimde İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü önünde protesto eylemi yaptı. SES üyesi sağlık emekçileri de 24 Ekim-

de Türkiye'nin çeşitli illerinde eylemler yaparak devletin sağlık politikalarını, sağlık emekçilerinin maruz kaldığı sömürüyü ve tüm bunların bir sonucu olan bebek ölümlerini protesto ettiler.

Patronların ücret gaspı saldırısına karşı da işçiler mücadele ediyor. Adana'da SASA-PTA Üretim Tesisi şantiyesinde taşeron Bismak bünyesinde çalışan 150'den fazla işçi, 2 aydır gasp edilen ücretlerinin ödenmesi için 25 Ekimde iş durdurdu. İşçilerin direnişi ikinci gününde kazanımla sonuçlandı. Aynı taleple 28 Ekimde İnşaat-İş Sendikası öncülüğünde İstanbul'da direniş başlatan Özyurtlar Holding ve BY Egemen Yapı şantiyelerinde çalışan işçilerin mücadelesi ise sürüyor.

Sendikalı oldukları için işten atılan Fernas Madencilik işçilerinin direnişi 53. gününde kazanımla sonuçlandı. Fernas patronu Ocak 2025'te işçilerin ücretlerine zam yapılmasını ve atılan işçilerin hak kaybı olmadan işe geri alınmasını kabul etti.

Genel-İş'in örgütlü olduğu Kartal Belediyesi işçileri 2024-2026 Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 30 Ekimde greve çıktılar. Grevin 3. gününde sendika genel merkezinin işçilerden habersiz imzaladığı sözleşmeye tepki gösteren Kartal, Maltepe, Ataşehir ve Kadıköy şubeleri 4 Kasım itibariyle süresiz iş bırakma kararı aldı. 4 Kasım sabahı işbaşı yapmayan işçilerle gece saatlerinde görüşme yapan Kartal Belediyesi yönetimi ek protokol sözü verdi. Bunun üzerine belediye işçileri eylemlerini sonlandırdı.

Ekim ayı boyunca çeşitli işçi bölgelerinde "İşçi Sınıfının Mücadelesi Durdurulamaz!" başlıklı etkinlikler gerçekleştiren ÜİD-DER, bu etkinliklerde pek çok sektörden yüzlerce işçiyi, grev ve direnişlerden işçileri bir araya getirdi. İşçilere güç ve moral veren etkinliklerde sermaye sınıfının saldırılarına birlikte karşı durma, işçilerin birliğine, halkların kardeşliğine saldıranlara inat işçi sınıfı olarak birleşme çağrısı yapıldı. ■

Anastasya, Dilan ve Hafızamız

Bir an için hafızamızı kaybettiğimizi düşünelim. Anemizin, babamızın, kardeşlerimizin, evlatlarımızın kim olduğunu, nereli olduğumuzu, yaşadığımız evi, ne iş yaptığımızı hatırlamadığımızı hayal edelim. Bütün yüzlerin, sokakların yabancı olduğunu düşünelim. Bu nasıl bir duygu? Kim olduğunu, ne yaşadığını, senin için neyin iyi neyin kötü olduğunu, dostunu düşmanını bilmemek ürkütücü, öyle değil mi? Hafızamız, yaşadıklarımızın, kimliğimizin, bildiklerimizin, geleceğe ilişkin hayallerimizin kayıdır. Hafıza yoksa yaşanmışlık, yaşanmışlık yoksa deneyim, deneyim yoksa sağlam bir gelecek yoktur. Tek tek bireyler için bu denli önemli olan hafıza insan toplulukları için, işçi sınıfı için de aynı şekilde önemlidir.

Gelin ne demek istediğimizi tarihten bir örnekle anlatalım. 1896 yılıydı. Çarlık rejimiyle yönetilen Rusya'nın yeni imparatorunun taç giyme töreninde hiçbir önlem alınmadan, plansızca dağıtılan ekmeğe ve sosise nedeniyle izdiham yaşandı. 1400 yoksul insan öldü. Buna rağmen Çar ve Çarıçe salonlarda dans ederek kutlamalara devam etti. Kısa süre sonra ülkeyi Japonya'yla savaşa sürdü. 1905'te bir Ocak günü yoksul işçiler ve emekçiler açlığın ve soğğun onları perişan ettiğini anlatmak, ekmeğe istemek için saraya doğru yürümeye başladılar. "Çar babamız, bize yardım elini uzat" diye sesleniyorlardı. Ama saraydan açılan ateş sonucu yüzlerce emekçi birer birer karların üzerine düştü. Bembeyaz karların kana bulandığı o gün tarihe Kanlı Pazar olarak geçti. 1912'ye gelindiğindeyse Lena madenlerinde işçiler grevdeydi. Polis Çarın emriyle grevci işçilere ateş açtı. İşçileri, eşlerini, çocuklarını katletti. Bu katliam Rusya işçi sınıfını ayağa kaldırdı ama iki yıl sonra Rusya Birinci Dünya Savaşı'nın yükselen alevlerine teslim oldu. Rus egemenler kendi çıkarları için savaşı devam ettirirken milyonlarca genç savaşa sürülüp cephelelerde öldürüldü, milyonlarca insan açlıktan, kıtlıktan öldü, milyonlarca insan evine yaralı döndü. Toprağı işleyecek, ekmeği pişirecek insan kalmadı...

Rusya'nın işçi ve emekçileri barış olsun istediler, buğdayı ekecek toprak istediler, yaşamak istediler. Ama egemenler, kendileri zevkusefa içinde yaşarken emekçileri savaşa sürmeye, öldürmeye devam ettiler. Tüm bunlar olup biterken çarıçe, "Rusya kırbaçla okşanmaktan hoş-

lanır. Bu adamların doğası böyle" diyordu. Ama kibirli çarıçe yanılıyordu. Çarlığın zulmünden, sömürden, kırbaçtan, açlıktan, soğuktan ve savaştan bıkan Rus işçiler önce çarlığı devirdiler. Sonra iktidarı ellerine aldılar. Tarihin ilk muzaffer işçi devrimini gerçekleştirdiler. **İşgünü 8 saate indirdiler. Hep birlikte üretmeye, toprağı hep birlikte işlemeye koyuldular. Dünya işçilerine barış çağrısında bulundular.**

İşçilerin devrimi dünyanın tüm egemenlerini öylesine korkuttu ki savaşı durdurup domuz topu gibi birleştiler. İşçilerin iktidarını yıkmak, düne kadar savaştıkları Çarı yeniden başa getirmek için silahlarını kuşandılar, iç savaş çıkardılar, darbe planları yaptılar. Ama Rusya işçi sınıfı bu planları yapan kapitalist egemenleri bozguna uğrattı.

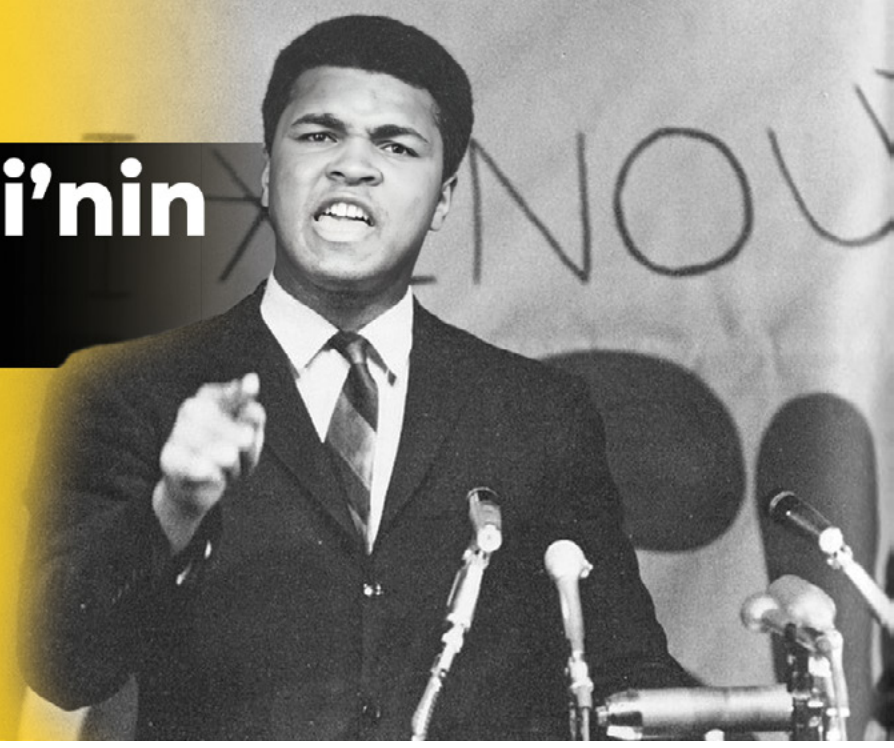
Aradan geçen yıllarda egemenler Rusya'daki işçi devrimini, 1917 Ekim Devrimini karalamak, unutturmak, tarihten silmek için ellerinden geleni yaptılar. Gerçekleri çarpıtmaya giriştiler. Mesela devrimle dünya savaşını sonlandıran Rus işçilerini, onların önderi olan Lenin'i darbeci, terörist, cani diye karaladılar. Çarı ve ailesini şehit, aziz ve azize ilan ettiler. Rusya'da emekçilerin dua ettiği kiliselerin duvarlarına çarın, çarıçenin ve kızlarının kutsal halelere büründürülmüş tasvirlerini astırdılar. Çarın kızlarından Anastasya'yı anlatan dokunaklı filmler yapıldı. Acıklı romanlar yazıldı. Ama Kanlı Pazar'da katledilen emekçilerin, Lena madencilerinin, onların çocuklarının hikâyesi unutturuldu. Çarın şımarık kızları, kibirli eşi yüceltildi. Ama oğlu cephelelerde ölen analar, onların acısı yok sayıldı...

Egemenler bugün de aynı şeyi yapıyor: Hafızamızı siliyor, gerçekleri çarpıtıyor, zihinlerimizi felç ediyorlar. Öyle ki Dilan Polat hapsedildiğinde emekçi kadınların "çocuklarına kim bakacak?" diye üzülmesini sağlamaya çalışıyorlar. Soma'da katledilen 301 madencinin evlatlarını, iş kazalarında sakatlanan işçilerin evlatlarını, sınıfımızın işsiz ve geleceksiz bırakılan evlatlarını unuttalım, umursamayalım istiyorlar. Çünkü **1917'de Rus işçilerin yaptığı gibi bu çarkı bozuk düzene başkaldırmamızı engellemeye çalışıyorlar.**

Bu büyük tuzakları boşa çıkarmak için hafızamızı diri tutalım, **kendi sınıfımızın örgütlü saflarında birleşelim, evlatlarımızı bu saflarda yetiştirip geleceğe hazırlayalım. ■**

Muhammed Ali'nin Haykırışı ve

Gerçek Düşmanlar

“Eğer öleceksem, burada size karşı mücadele ederken öleceğim. Benim düşmanım sizsiniz. Vietnamlılar ya da Çinliler, Japonlar değil. Benim düşmanlarım ben özgürlüğümü istediğimde buna karşı duranlardır. Adalet istediğimde buna karşı duranlardır. Eşitlik istediğimde buna karşı duranlardır. Sizler burada, Amerika’da dini inançlarıma saygı bile duymadınız ve benim gidip sizin için savaşmamı mı istiyorsunuz?” Bu sözler efsanevi boksör Muhammed Ali’ye ait. O sadece iyi bir boksör değil, aynı zamanda ırkçılığa ve haksız savaşlara karşı duruşuyla ezilen dünya halklarının gönlünde taht kurmuştu.

Muhammed Ali olmadan önceki adıyla Cassius Clay, İkinci Dünya Savaşı yıllarında ABD’de doğdu. ABD, dünyanın en gelişkin kapitalist ülkesi olduğu kadar ırkçılığın, eşitsizliğin, kölecilik kalıntılarının iç içe geçerek en yoğun yaşandığı ülkeydi. Doğduğu eyalet olan Kentucky, ırkçı saldırı ve uygulamalarda ilk sıralarda yer alıyordu. Öyle ki siyah tenli insanların toplu taşıma araçlarındaki koltuklarda oturma, beyazlarla aynı tuvalet ve lavaboları kullanma, bir restorana aynı kapıdan girme hakları bile yoktu. Irk ayrımcılığına bizzat maruz kalan Clay, ırkçılığa ve eşitsizliğe duyduğu öfkeyle büyüdü. 1960’da henüz 18 yaşındayken Olimpiyat şampiyonu, 1964’te ise dünya ağır sıklet boks şampiyonu oldu. Müslüman olduğunu açıkladı, adını Muhammed Ali olarak değiştirdi, “kölelik ismi” olarak nitelendirdiği eski ismini bir daha kullanmadı.

1960’ların sonları ABD’nin Vietnam’da yürüttüğü emperyalist savaşa karşı öfkenin ve beraberinde gelen protesto dalgasının yükseldiği yıllardı. ABD işçi sınıfı, özellikle de gençlik, savaşı kıskırtan egemenlere büyük öfke duyuyor, savaş karşıtı hareket gelişip güçleniyordu. Muhammed Ali, savaşın azgın bir şekilde yürütüldüğü 1967’de orduya alınmak istenince bunu reddetti. Bu cesur tutumu zorba egemenlere açıktan kafa tutmak anlamına geliyordu. Egemenler tarafından tertiplenen linç kampanyalarına maruz kalan Muhammed Ali, beş yıl hapis ve 10 bin dolar para cezasına çarptırıldı. Bu arada pasaportuna el konulup, üç yıl bokstan men edildiği gibi boks lisansı da askıya alındı. Yani gerçekleri haykırdığı ve gerçek suçluları teşhir ettiği için cezalandırıldı. Ama bu

ceza onu yıldırma bir yana öfkesini biledi, daha mahkemededen çıkarken yukarıda aktardığımız sözleri söyledi ve ABD’li emekçilere cesaret veren tutumunu sürdürdü.

O, dünyadaki milyonlarca insan gibi ABD’nin Vietnam’da yürüttüğü savaşın haksız olduğunu düşünüyor, kendi ülkesinde siyahlara ayrımcılık yapan egemenlerin orada da bir kıyımaya giriştiğini söylüyor, buna karşı durmak gerektiğini savunuyordu. **Genç bir dünya şampiyonu olarak şanı, şöhreti, kazanabileceği milyon dolarları bir kenara bırakmış, ABD egemenlerinin suratına haykırmayı tercih etmişti: “Benim düşmanım sizsiniz!”** İşte Muhammed Ali boks ringlerindeki performansından çok daha fazlasıyla, bu saygın ve örnek tutumu sebebiyle derilerinin rengi, konuştukları dil ne olursa olsun dünyanın bütün emekçilerinin gönlünü kazanmıştır. “En iyisi” unvanını belki de en çok bu tutumu sayesinde almıştır. Neticede Muhammed Ali gibi tanınmış kişilerin yanı sıra işçilerin, emekçilerin, gençlerin, yani “sıradan” insanların protestoları, grevleri ve eylemleri sayesinde ABD orduları Vietnam’dan çekilmek zorunda kalmıştır.

Toplumun iki temel sınıfa; işçi sınıfı ve sermaye sınıfına bölündüğü, insanın insana kul köle edildiği kapitalist düzende yaşıyoruz. Bu düzende hâlâ derilerinin rengine, konuştukları dile, dini inançlarına göre insanlar ayrımcılığa uğruyor. Yapay kutuplaştırma ve düşmanlaştırma politikaları körükleniyor, dünya halkları birbirine düşürülüyor. Dünyamız bugün bir savaş sürecinde bulunuyor ve ABD, Rusya, Ukrayna, İsrail, İran, Çin, Yemen, Suriye gibi pek çok kapitalist devlet bu savaşın bir biçimde içinde yer alıyor. **Egemenler, kendi çıkarları uğruna işçi ve emekçileri birbirine kırdırma için zehir saçıyorlar.**

Bizlerse Muhammed Ali’nin haykırdığı gibi adalet, eşitlik, özgürlük özlemi içinde olanlarız. Egemenlerin sesini boğmaya çalıştığı emekçileriz. Adaletsizliği, sömürüyü, emperyalist savaşı sineye çekmeyi, baskı ve zorbalığa boyun eğmeyi reddedenleriz. İnsanlığın sömürüden, zorbalıktan, ayrımcılıktan kurtuluşu fikrinin, mücadelesinin genç neferleriyiz. Biliyoruz ki kapitalist sömürü düzenini ve yarattığı tüm sonuçları işçi sınıfının örgütlü mücadelesiyle ortadan kaldırmamız ve kaldıracağız! ■

Kapatılan Ocakların Susmayan Bandosu

Bir film sahnesi: İngiltere’de bir madenci bandosu, Rodrigo’nun gitar konçertosunu çalmaktadır. Madencilerin emektar ellerinden ahenkli melodiler akıp giderken arka planda hükümet tarafından kapatılmak istenen bir madenle ilgili toplantılar, yürüyen pazarlıklar gösterilir. Türkçeye, Borunu Öttür olarak çevrilen Mark Herman’ın yazıp yönettiği *Brassed Off* filminde geçen bu sahne, kasabanın tek iş sahası olan madenin kapatılmasıyla canlılığını yitiren Grimley kasabasının hayata müzikle bağlanan madencilerini gösterir.

İngiltere’de Thatcher hükümetinin işçi sınıfının haklarına dizginsizce saldırdığı, işten atmaları ve emekçilerin sırtındaki vergi yükünü arttırdığı, sendikasılaştırmayı hızlandırdığı 1980’li yıllardır. Hükümet, maliyetli olduğu gerekçesiyle kömür madenlerini kapatmak için harekete geçmiştir. İşçi düşmanı hükümete meydan okuyan maden işçileri ise bir yıl boyunca kitlesel grevlerle madenlerin kapatılmasına karşı mücadele vermiştir. Fakat hükümetin grevci işçilere ve ailelerine uyguladığı şiddet had safhadadır ve sendikaların gücünü yitirdiği koşullarda madenciler ağır bir yenilgi almıştır.

İlerleyen dönemde onlarca maden ocağı kapatılır ve 250 bin insan geçimini sürdürebileceği bir işten yoksun kalır. Tek geçim kaynaklarını yitiren madenciler, işsizliğin ve büyük borç yüklerinin altında ezilir, işçi aileleri açlıkla, hastalıklarla boğuşmaya, intihar vakaları artmaya başlar. “Toplum diye bir şey yoktur. Erkek ve kadın bireyler ve aileler vardır” diyen başbakan Thatcher’ın politikaları bireylerin yaşamlarını, aileleri paramparça eder. Çünkü aynı Türkiye’de olduğu gibi İngiltere’de de iktidar işçi sınıfının sırtından kapitalistleri daha da zenginleştirme motivasyonu ile hareket etmektedir.

Böyle bir dönemi aktaran filmde, umutları kırılmış madenciler, yaşadıkları zorluklara dayanma gücünü müzikten ve dayanışmadan alırlar. Grimley kasabasının madencilerden oluşan bando takımının şefi Danny aynı zamanda ömrünü madende geçirmiş işçilerden biridir. Danny’e göre maden kapanacaktır ama madenci bandosu devam etmelidir. Bu bandoyu ayakta tutmak, ciğerleri kömür tozuyla dolmuş Danny için bir onur meselesidir. Bu nedenle düzenlenen yarışmaya katılmak ve bando takımıyla büyük ödülü kazanmak ister.

Fakat Danny tüm madenciler gibi yıllarca soluduğu kömür tozundan ciğerleri bitmiş şekilde hastaneye düşer. İşlerini, evlerini, ailelerini, ümitlerini kaybeden madenciler, onun yokluğunda artık müziği bırakmak isterler. Fakat Danny’nin müziğe olan tutkusunu bilen oğlu ve arkadaşları onun ölüme mutlu gitmesini isterler, bandoyu tekrar bir araya getirir ve yarışmada ödülü alıp ona getirmek için harekete geçerler.

Onların yoluna devam etmesini sağlayan şey birlikte çaldıklarında üretebildiklerini, insan olduklarını yeniden hissetmeleridir. Dayanışmayla örülü bir amaca bağlanmalarıdır. Işıklı baretililerin amaçları, melodileri el birliği ve uyumla yankılandırmak, bunu yine yapabileceklerini dosta düşmana göstermektir ve öyle de olur. Danny hastanede yatarken, Grimley bandosu görkemli salonda yerini alır ve madenciler ailelerinin gözlerine bakarak sevinçle çalarlar enstrümanlarını.

Nihayetinde büyük ödülü kazanan Grimley Madenci Bandosunun ödül konuşmasını bu görkemli konseri görmek için hasta yatağından kalkıp gelen bando şefi Danny yapar. Şöyle der: “Arkamdaki grup size bu kupanın benim için dünyadaki her şeyden daha önemli olduğunu söyleyecektir. Ama yanılıyorlar! Gerçek şu ki müziğin önemli olduğunu sanıyordum. Ama öyle mi? İnsanların önemiyle kıyaslanamaz bile...” Danny’nin konuşması insanı değersizleştiren bu düzene bir başkaldırıdır adeta.

İşten atılan, sendikasılaşdırılan işçiler, deprem bölgelerinde geçim kaynakları ellerinden alınan emekçiler, üç kuruşla sefaletle itilen emekliler, atıl bırakılan, geleceksizliğe sürüklenen gençler, göç yollarında savrulan hayatlar, savaş yangınında gözlerinin ışığı sönen yüzbinler... Yani kapitalist düzende değersiz görülen, hiçe sayılan milyarlarca insan... **Egemenler insanlığın umut kırıntılarını da ellerinden almaya çalışıyor. Ama her şeye rağmen insanlık onuruyla yüklü yürekler, dayanışmayı, kardeşliği, eşitliği, özgürlüğü savunanlar bir araya gelmekten, direnmekten, umudu büyütmeekten vazgeçmiyorlar.** Burada ve dünyada grevlerde, meydanlarda yükselen sloganlar terk edilmeyen büyük bir bandonun varlığını, bu bandonun susmayacağını, işçi sınıfının mücadelesinin durdurulamayacağını gösteriyor. Ne mutlu haklılığı haykırın bandoya bir ses daha katanlara... ■

Ülkeyi Şirket Gibi Yönetmek...

“Benim derdim ne biliyor musunuz? Bir anonim şirket nasıl yönetiliyorsa, Türkiye de öyle yönetilmelidir. Yoksa bileklerine bağlıyorlar prangayı, yürü yürüyebilirsen. Bu ülke bu şekilde sıçramaz.” Erdoğan’ın 2015’te söylediği bu sözlerin amacı işçi ve emekçileri başkanlık sistemine ikna etmektir. Erdoğan, başkanlık sistemiyle istikrarın sağlanacağını, ekonominin büyüyeceğini, her alanda hızlı kararlar alınmasıyla sorunların hızla çözüleceğini iddia ediyordu. Bu söylemleriyle emekçilerin önemli bir kesimini ikna etmeyi de başarmıştı. Peki, o gün bugündür “şirket gibi yönetilen” Türkiye’de bunun işçiler ve emekçiler için sonuçları ne oldu? Kimler prangalarından kurtuldu, kimlerin ekonomisi büyüdü, kimler bedel ödedi? Alınan hızlı kararlar kime ne yarar sağladı, kimden ne götürdü?

Şirketlerin yönetim mantığı son derece basittir: Amaç kârı arttırmak, sermayeyi büyütme. Bunun için ücretleri düşürür, işçi sağlığı ve iş güvenliği gibi hayati önlemleri ihmal eder, işçileri sendikasılaştırır, sosyal hakları tırpanlarlar. İşte ülkeyi şirket gibi yönetenler de böyle hareket ettiler ve ne pahasına olursa olsun sermayeyi büyütme odaklandılar. Patronlar lehine yasalar çıkardılar, emekçilerden kısıtları kamu kaynaklarını sermayeye aktararak milyarlarca liralık teşvikler verdiler, vergi indirimi ve muafiyeti sağladılar, kamu özel işbirliği projeleriyle kamu hizmetlerini özelleştirdiler. Hasta garantili hastaneler, yolcu garantili yollar, köprüler ve havalimanları inşa ettirdiler. Özelleştirmeler yoluyla şirketlerin eğitim, sağlık, ulaşım, gıda, iletişim, enerji gibi kârlı sektörlerle yatırım yapmalarının önünü açtılar. Eğitimi, sağlığı ticarileştirdiler, açgözlü özel şirketlerin insafına bıraktılar. Bir gecede çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle köylülerin topraklarını, zeytinliklerini kamulaştırıp maden ve inşaat şirketlerine peşkeş çektiler. **Kamu yararına olan her şeyden vazgeçerek özel şirketlerin yararını dikkate aldılar.**

Mesela orman yangınlarına müdahale edecek uçakları envanterde bulundurmamak yerine son derece pahalı olacak şekilde özel şirketlerden uçak kiralamayı tercih ettiler. Emekçi mahallelerine yeşil park alanları yerine inşaatlar diktiler. Kamu hastanelerindeki sağlık hizmetini, devlet okullarındaki eğitimi niteliksizleştirerek emekçileri

özel hastanelere ve özel okullara yönlendirdiler. Yaşam kaynağı olan dereleri korumak yerine enerji şirketlerine peşkeş çekerek kuruttular. Tribünlerden “katil İsrail” nutukları atarken el altından şirketlerin İsrail’le ticaretini sürdürmesini sağladılar. Kısacası **ülkenin şirket gibi yönetilmesinden kârlı çıkanlar sermayeleri daha da büyüyen, önlerindeki engeller tek tek kaldırılan patronlar oldu.**

Sağlık hizmetlerinin kamusal alandan çıkarılıp büyük oranda özelleştirilmesinin insanlık dışı sonuçlarını gördük. İstanbul’da 11’den fazla özel hastanede, daha fazla kâr uğruna, yeni doğan onlarca bebeğin ölümüne göz yumulduğuna tanık olduk. Diğer taraftan özel hastaneler ölü bedenlere yaptırılan ameliyatlara, sahte görüntüleme masrafları gibi bin bir türlü sahte tedavi hizmetiyle SGK fonlarını yağmalıyor. Eğitim sisteminde ise özel okul ve üniversitelere sınırsızca teşvikler yağıyor. Okullar birer ticarethaneye çevriliyor. Veliler, öğrenciler ve öğretmenler karşı karşıya getiriliyor. Yeni eğitim öğretim yılında öğrenciler yetersiz beslenme, pahalılık ve ısınma sorunlarıyla karşı karşıya. Eğitim emekçilerinin ücretleri yoksulluk sınırının altında. Devlet okullarına bırakılacak yeterli sayıda öğretmen atanmasını, temizlik personeli için bile bütçe ayrılmıyor. Bunun sonucu diploması olan ama okuma-yazma öğrenememiş, okuduğunu anlamayan üstelik sağlıksız çocuklar, gençler oluyor. Yani şirket gibi yönetilen ülkenin sefasını patronlar sürerken, ceremesini ise işçi ve emekçiler çekiyor.

Bir zamanlar ülkenin şirket gibi yönetilmesinin, gücün tek elde toplanmasının tüm toplumun yararına olacağını söyleyenler bugün de yeni anayasa yapmaktan, iş yasasını değiştirmekten söz ediyorlar. Orta Vadeli Programda önlerine koydukları hedeflerin emekçilerin yararına olduğunu iddia ediyorlar. Mesela kamusal emeklilik hakkını hiçeıştirmek, kıdem tazminatını kaldırmak için bireysel emeklilik sistemini parlatıyorlar. Esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerini çeşitlendirip yasalastırmak için iş yasasında “haftada 40 saat çalışma” düzenlemesi yapacaklarından söz ediyorlar. **Rejimin burada ancak özetini geçebildiğimiz son altı yıllık pratiği bugün de bizi aldatmak istediklerini, sermaye sınıfının çıkarları uğruna işçi ve emekçilerin haklarına saldırdıklarını açıkça ortaya koymuyor mu? ■**

Deniz Kabuğu

Söyle bana deniz kabuğu
Biriktirebilir misin
Sesleri biriktirdiğin gibi
Küçük kulübede yaşayan
Kızın öfkesini?

Dudakları pek küçük henüz
Bağıramaz
Geçip karşısına dalgaların
Haykıramaz
Ve öyle küçücük ki yüreği
Gecelerle gelen açlığın öfkesini
Oraya saklayamaz

Senin gibi bir dosta ihtiyacı var onun
Senin gibi sağlam ve sadık bir dosta
Öfkesini saklayacaksın kıvrımlarında
Günü geldiğinde
Fısıldamak için kulağına

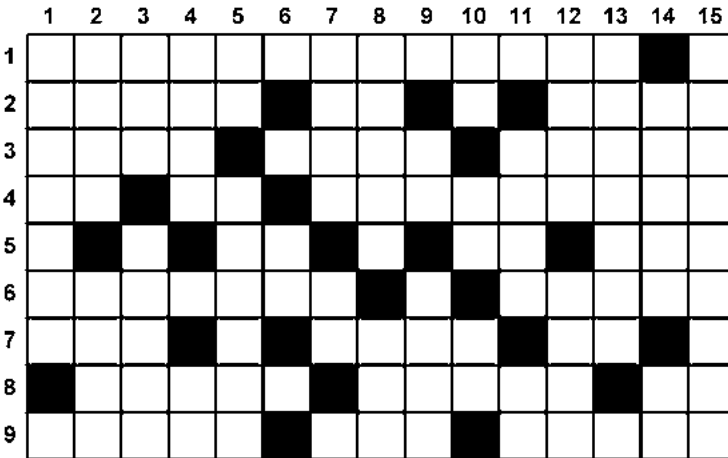
Dalgalar günlerle
Döverken kıyıyı

Büyüyecek küçük kulübenin kızı
Günlerden bir gün
Kudurmuşken deniz ve dalgalar
Sağlam ve sadık bir dostu
Genç kızın konsoluna
Fırlatacaklar

Duymak için sesini denizlerin
Daya...
Kulağını daya...
Sen deniz kabuğu!
Dalgaların
Denizlerin değil
Küçük kulübede yaşayan
Kızın öfkesini fısılda
Dalgaların
Denizlerin değil
İnsanların öfkesini anlat
Açlığın öfkesini haykır
Haykır kulağına!

Elif Çağlı

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- İşçi sınıfının uluslararası marşı.
- Güneşle ilgili anlamına gelen erkek ismi. "Hayır" anlamında kullanılan bir söz. Mısır'a bağlı bir yarım ada.
- Bayındırlık. Saç ve elleri boyamakta kullanılan toz. Taze olmayan.
- Uzaklık belirtir. ... Plastik, Petrol-İş'te örgütlü, grevdeki bir fabrika. Difteri.
- Siyasi iktidardan yana yaptığı haber içerikleriyle bilinen resmi haber ajansı. Dünyanın uydusu. En soğuk mevsim.
- Uzun yıllar boyunca İngiltere'ye karşı ulusal kurtuluş mücadelesi veren ülke. Yerine koyma.
- Bir yerleşim birimi türü. İki ağzı da keskin uzun bıçak. İnsanlarda, hayvanlarda deri ile kemik arasındaki kas ve yağdan oluşan tabaka.
- Gerek, gerekli. .... ile Zühre meselesi (Nâzım'ın bir şiiri). Matematikte sabit bir sayı.
- Üzerinde deney yapılan canlı veya şey. Madenden çıkarılan kayaç ve toprağın siyanürlü çözeltiyle yıkanıp altın gibi madenlerin ayıklanma-

sından sonra artakalan zehirli yığın. Bir kadın ismi.

Yukarıdan Aşağıya

- İnsanlar arasında hukuki açıdan bir ayrım olmaması durumu.
- Faiz. Elektrik devresinde değiştirgeç.
- Havacılıkta Terminal Kontrol Sahası anlamına gelen kısaltma. Civatları çıkarıp takmaya yarayan, altıgen kesitli, L biçiminde alet.
- Hızlı, çabuk, seri anlamına gelen bir kadın ismi. Alfabede son harfin okunuşu.
- Rivayet kelimesinin ilk hecesi. Seçimlerde oy pusulalarının atıldığı kutu.
- İsim.
- Sarhoşluğu veya baygınlığı geçmiş olan. Beyaz.
- Netice. Gelecek.
- Yemek. Gaye, maksat.
- Yayla atılan, ucunda sivri bir demir bulunan ince ve kısa tahta çubuk. Protaktinyum elementinin simgesi. Ağrı, acı duyulduğunda söylenen bir söz.
- Herhangi bir ürünü ana firma adına satma yetkisi olan kimse, dükkân veya kuruluş. Duman lekisi.
- Matematikte kendisinden ve 1'den başka bölüneni olmayan, 1'den büyük sayılar. Kez.
- Bir kimsenin, kendisine iş verilmeye uygunluk, yaraşırılık durumu.
- Yaşamaya Dair şiirinin yazarı, işçi sınıfının şairinin ön adı. 12'lik saat diliminde öğleden sonra anlamına gelen kısaltma.
- Bugünkü Filistin sınırları içinde kalan, İsrail tarafından duvarlarla adacıklara bölünen, sürekli baskı ve saldırılara maruz bırakılan, Ürdün sınırındaki şehir.

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	E	L	B	A	B	A	N	T	B	I	L	I	N	Ç	
2	K	A	P	İ	P	A	Ç	A	N	G	A	A			
3	E	L	A	N	A	R	N	I	D	Ü	T				
4	R	E	K	A	R	E	K	Ö	K	M	E	R	A		
5	S	A	R	İ	L	E	A	B	A	A	L				
6	Ü	S	T	E	L	E	T	İ	A	Z	A	C			
7	T	İ	P	K	K	T	A	Ş	L	A	M	A			
8	R	A	M	İ			Ü	T	K	U	M				
9	M	K	B	R	O	N	D	O		T	A	M	P	O	N

Umut Sende Bende Bizde...

Son zamanlarda pek çok insanın aklında, dilinde aynı sorular var: Biz nasıl bir toplum olduk böyle? Nasıl olur da insanlar bu kadar kötü olabilir? Teşbihte hata olmaz derler. Toprağı düşünelim. Toprakta her zaman zehirli bitkiler yetişebilir. Ama bu zehirli bitkilerin tüm toprağı sarması mümkün değildir. Toprak aynı zamanda bereketli meyveler, yemişler demektir. Toprak verimliyse, mineral bakımından zenginse, yararlı gübrelerle beslenirse o toprakta yetiştirilen bitkiler sağlıklı ve verimli olur. Ama diyelim ki kimyasallarla, atıklarla zehirlenen bir toprakta ya hiçbir şey yetişmez ya da yetişse bile verimsiz ve sağlıklı olmaz. Bünyeye zarar verir, öyle ki kansere neden olabilir. Sağlıklı ürün istiyorsak toprağı zehirleyen faktörleri ortadan kaldırmamız ve onu zehirden arındırmamız gerekir. İşte toplum da toprak gibidir.

Bilelim ki toplum, bireylerin sağlığını derinden etkiler. İnsanların düşüncelerini, duygularını, değer yargılarını, davranışlarını belirleyen şey içinde yaşadıkları toplumdur. Demek ki nasıl bir toplumda yaşadığımızı bilmek önemlidir.

Sıklıkla vurguladığımız gibi, işçi sınıfı ve sermaye sınıfı olarak ikiye bölünmüş kapitalist toplumda yaşıyoruz. Bu toplumda her şey egemen sınıfın yani sermaye sınıfının çıkarlarına göre dizayn edilir. Egemen sınıf, devleti, yasaları, hukuku, eğitimi, bilimi, sanatı, aileyi kendi çıkarlarına uygun biçimde şekillendirir, kendi çıkarlarına uygun fikirleri egemen kılar. Mesela patronlar ücretleri baskılamak, çalışma saatlerini uzatmak, işçileri sendikasılaştırmak için uğraşırlar. Bunları yapabilmek için siyaseti kullanır, yasalarla, yasaklarla işçilerin saldırılara itiraz etmesinin önünü kesmeye çalışırlar. Bunların yetmediği koşullarda polisi, jandarmayı devreye sokarak şiddet uygularlar. Dahası medyayı kullanarak, siyasi iktidarlar aracılığıyla milliyetçiliği, nefreti, düşmanlığı, ayrımcılığı körükleyerek toplumu zehirler, işçileri birbirine düşmanlaştırmaya, umutsuzluk ve yalnızlık kuyusuna itmeye çalışırlar... Harıcı sömürü, eşitsizlik ve adaletsizlikle karılmış bir düzende her türlü kötülük kendine zemin bulur. Bu düzeni ayakta tutmaya çalışanlar bunu başarmak için her türlü kötülüğe başvurur. **Düzen varlığını sürdürdükçe, çürüdükçe toplumu zehirlemeye devam eder.**

Mesela siyasi iktidar bizi Türkiye'nin bekasının kendi bekasına bağlı olduğuna inandırmaya çalışıyor. Dün düşman dediğine bugün dost diyor. Dün doğru dediğine bugün yalan diyor. En ufak muhalefeti en ağır baskılarla cezalandırıyor. Mağdurları suçlu suçluları kahraman ilan ediyor. Haklı olanı değil güçlü olanı koruyor. Kışkırtmalarıyla nefretin, düşmanlığın, şiddetin boy vermesine neden oluyor... En tepeden en aşağıya doğru yaratılan bu kirli atmosfer toplumu zehirliyor. Toplumdaki bireyleri daha da sağlıklı hale getiriyor. Para ve güç uğruna her türlü yalanı söylemek, her türlü kötülüğü yapmak yaygınlaşıp normalleşiyor. Dahası **egemenler, medya aracılığıyla özellikle bu kötülükleri öne çıkararak insanların korkmasını sağlamaya, sağlıklı düşünmesini engellemeye çalışıyor.** Her yanını kötülük sardığını düşünen insanın kendini diğer insanlardan yalıtmasını, yalnızlaşmasını, korkup kabuğuna çekilmesini istiyor. İşçilerin mücadeleleri, direniş ve grevleri, emekçilerin, kadınların, gençlerin mücadelesi sermayenin medyasında hiç yer almazken akla hayale gelmeyecek kötülükler döne döne veriliyor. Böylece işçi ve emekçilerin moralsiz, örgütsüz, dağınık, güçsüz olarak kalması amaçlanıyor.

Peki bu tuzaklara düşecek miyiz? Kabuğumuza çekilip, elimiz kolumuz bağlı bekleyip zehrin daha da yayılmasını mı bekleyeceğiz? Panzehir aramayacak mıyız, karşı durmayacak mıyız?

İşçi sınıfı ne kadar örgütlüyse sermayenin toplumu zehirleyen politikalarına, uygulamalarına o kadar çok karşı durabilir. Dayanışması ne kadar güçlüyse kötülüklerin önünde o kadar sağlam durabilir. İşçilerin örgütlü olması, yoksulluğa, baskılara, düşmanlaştırma politikalarına karşı mücadele etmesi, dayanışma içinde olması umutsuzluğu yok eder. Umudu ve değişim iradesini güçlendirir. Toplumun çoğunluğunu oluşturan emekçiler ne kadar örgütlü olurlarsa bu adaletsiz düzeni yıkarak sınıfsız, özgür bir toplumu kurmaya o kadar çok yaklaşırlar. **Seçim bizindir, ya umutsuzluğa kapılıp bu çürümenin ve bataklığın içinde debelenenlerden olacağız ya da umudun taşıyıcısı olacak, örgütlü mücadelenin bir parçası olarak elimizden ne geliyorsa yapacağız.** Bilelim ki bu bataklıkta insan olarak kalmanın yolu da budur. ■